

בית ועד לתורה – הר חברון

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

קידושין פרק ראשון – דף מספר 24

בס"ד, כ"ה בטבת תשס"ט.

אמירה בקידושין

א. מקורות תנאיים

1. משנה מעשר שני פ"ד מ"ז.
2. תוספתא קידושין פ"ב ה"ו. ראו את הנוסחאות השונות (מצורף).
3. תוספתא גיטין פ"ו ה"ח. ראו את הנוסחאות השונות (מצורף).
4. להרחבה – תוספתא מעשר שני פ"ד ה"ד.

ב. סוגיות התלמודים

1. בבלי קידושין ו, "במאי עסקין... אין הכי נמי". (בשלב זה לא ניכנס לעובי הקורה בעיון בסוגיה המטרימה את הדיון על לשונות הקידושין, אך ודאו ללמוד בבקיאות את הגמרא מ"ת"ר הרי את אשתי"). על "כתנאי" – רשב"א ד"ה אמר אביי.
2. ירושלמי מעשר שני פ"ד ה"ז (מצורף מכ"י ליידין).

ג. נקודות לעיון

1. משנה במעשר שני – מה משמעות המחלוקת הכפולה במעשר שני ובקידושין? מהו המכנה המשותף שלהם?
2. מה תפקיד ומשמעות האמירה ומהו יסוד מחלוקת התנאים?
3. תוספתא קידושין:
(א) עמדו על היחס בין המשנה והתוספתא – מהו היחס בין "היה מדבר עמה" ובין "עסוקין באותו ענין"?
(ב) עמדו על הנ"ל תוך התייחסות לנוסחאות השונות בתוספתא.
4. תוספתא כפשוטה לקידושין עמ' 935-936 (מפנה גם לתוספתא כפשוטה לגיטין עמ' 897-898).
3. להרחבה - בהמשך הירושלמי במעשר שני דיון רחב בהצלבה אפשרית בין מחלוקת רבי יוסי ורבי יהודה ובין מחלוקת תנאים בגיטין. כמו כן יש סוגיה מקבילה בגיטין פ"ו ה"א.

ד. להמשך העיון

לאחר השלמת לימוד מקורות היסוד בספרות התנאים בעניין הצורך באמירה ומשמעותה, נשלים את הנושא על ידי לימוד דברי רב פפא על נתן הוא ואמרה היא, ויחסה לסוגיה ו. (דן בזה הרשב"א שציינתי אליו בדף מקורות 23). משם נמשיך את העיון בלימוד של הסוגיה ה: בדיון אודות ידים וזיקתה לקידושין, ובלימוד לשונות הקידושין ו..

בית ועד לתורה – הר חברון

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

קידושין פרק ראשון – דף מספר 24

בס"ד, כ"ה בטבת תשס"ט.

משנה מסכת מעשר שני פרק ד משנה ז

הפודה מעשר שני ולא קרא שם,
רבי יוסי אומר דיו
רבי יהודה אומר צריך לפרש.
5 היה מדבר עם האשה על עסקי גיטה וקדושיה ונתן לה גיטה וקדושיה ולא פירש,
רבי יוסי אומר דיו
רבי יהודה אומר צריך לפרש:

תוספתא מסכת קידושין פרק ב הלכה ח

וינה

10 נתן לה קידושיה ולא אמ' לה הרי את מקודשת
ר' יהודה או' אינה מקודשת
ר' או' אם עסוקין באותו עניין מקודשת אם לאו אינה מקודשת

ערפורט

15 נתן לה קידושיה ולא א' לה הרי את מקודשת לי
ר' יוסי אומ' מקודשת
ר' יהודה אומ' אינה מקודשת
ר' אומ' אם עסוקין באותו ענין מקודשת אם לאו אינה מקודשת

דפוס ראשון

20 נתן לה קדושיה ולא אמר לה הרי את מקודשת לי
ר' יהודה אומר אין מקודשת
ר' יוסי אומר אם עסוקין באותו ענין מקודשת

תוספתא מסכת גיטין פרק ו הלכה ח

וינה

25 הוליד אשתו אצל לבלר ונטל גיטה ונתנו לה ולא אמ' לה הוא גיטיך
ר' יוסה או' אם עסוקין באותו עניין מגורשת ואם ליו אינה מגורשת

ערפורט

הלך אצל לבלר ונטל גיטה ונתן לה ואחר כך א' לה הא גיטיך
ר' יוסי אומ' מגורשת
ר' יהודה אומ' אינה מגורשת

בית ועד לתורה – הר חברון

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

קידושין פרק ראשון – דף מספר 24

בס"ד, כ"ה בטבת תשס"ט.

30 ר' אוי אם עסוקין באותו ענין מגורשת ואם לאו אינה מגורשת

דפוס ראשון

הוליד אשתו אצל לבלר ונטל גטה ונתנו לה ולא אמ' לה הוא גטיך
רבי יוסי אומ' אם עסיקין באותו ענין מגורשת ואם לאו אין מגורשת

ירושלמי מעשר שני פ"ד ה"ז – לייזן (מובא מהמילון ההיסטורי)

35 הלי זי.

מהו צריך לפרש. זה גיטיך וזה קידושך. והכא. זה פידיון מעשר שיני.
ר' זעירא חייה בר בון אבא בר תחליפא בשם ר' {י} ב הושעיה. מה פליגין. כשהפליגו דעתן לעניינות
אחרים. אבל אם היו עסוקין באותו ענין גט הוא.